

Влада на Република Северна Македонија
- ГЕНЕРАЛЕН СЕКРЕТАРИЈАТ -
Одделение за соработка со невладини организации

ИЗВЕШТАЈ
ЗА СПРОВЕДЕНИТЕ АКТИВНОСТИ ОД СТРАТЕГИЈАТА НА ВЛАДАТА
ЗА СОРАБОТКА СО И РАЗВОЈ НА ГРАЃАНСКИОТ СЕКТОР
(2018 – 2020), ВО 2020 ГОДИНА

Скопје, февруари 2021 година

1. Вовед

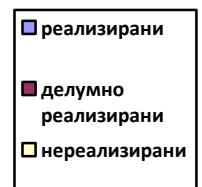
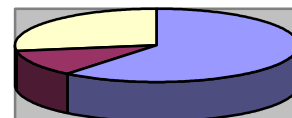
Стратегијата на Владата за соработка со и развој на граѓанскиот сектор, со Акциски план 2018-2020 усвоена е на 9.10.2018 година. Мерките во овој стратешки документ се систематизирани во три области: Нормативна, институционална и финансиска рамка за развој на граѓанскиот сектор; Демократизација, активно учество на граѓанскиот сектор во општествените процеси, во креирањето и следењето на политиките, со посебен фокус на процесот на интеграција во Европската Унија и Граѓанскиот сектор како чинител во социјално-економскиот развој.

Предмет на овој извештај е утврдување на статусот на спроведување на активностите од Акцискиот план, чиј почеток и спроведување се предвидени во 2018, 2019 и 2020 година. Анализирани се вкупно 84 активности, врз основа на податоци, информации и документи добиени од членовите на Мрежата државни службеници за соработка со граѓанскиот сектор од министерствата и другите органи на државната управа кои се одговорни за спроведување на конкретните мерки во Стратегијата.

Степенот на спроведување на активностите е претставен преку една од следните три категории: *активноста е реализирана* (активноста е започната и завршена во временската рамка за спроведување на Акцискиот план 2018-2020 година), *активноста е делумно реализирана* (активноста е започната и/или постигнати се дел од утврдените индикатори) и *активноста не е реализирана* (активноста не е започната, иако согласно временската рамка требало да започне до 2020 година).

2. Преглед на реализираните активности по приоритетни области

Акцискиот план за спроведување на Стратегијата на Владата за соработка со и развој на граѓанскиот сектор (2018-2020) содржи вкупно 31 мерка и 84 активности, од кои: 51 активност (60,7%) се реализирани, 10 активности (11,9%) се делумно реализирани, а 23 активности (27,4%) не се реализирани.

2.1. Нормативна, институционална и финансиска рамка за развој на граѓанскиот сектор

Цели на приоритетната област: Унапредување на правната рамка за граѓанските организации; Воспоставување даночна рамка којашто одговара на спецификите на работењето на граѓанските организации и го овозможува нивниот развој; Унапредување на системот на државно финансирање на граѓанските организации и Подобрување на институционалната рамка и практиките на соработка помеѓу Владата, органите на државната управа и граѓанските организации.

Во првата приоритетна област содржани се 14 мерки и 46 активности, од кои: 22 активности (47,8%) се реализирани, 4 активности (8,7%) се делумно реализирани, а 20 активности (43,5%) не се реализирани.

Воспоставен е независен, репрезентативен и ефективен Совет за соработка со и развој на граѓанскиот сектор, како советодавно тело на Владата за унапредување на соработката, дијалогот и поттикнување на развојот на граѓанскиот сектор. Од формирањето во април 2018 година, до крајот на 2020 година, Советот одржа вкупно 27 седници, на кои се разгледани 55 акти и материјали, утврди и достави до Владата и ресорните министерства писмени мислења по 10 акти и материјали, а како предлагач до Владата достави за разгледување 7 материјали.

Зголемена е транспарентноста и објективноста при распределбата на средствата наменети за финансирање на програмски активности на здруженија и фондации, во декември 2019 година донесена е нова Одлука за критериумите и постапката за распределба на средства за финансирање на програмските активности на здруженија и фондации од Буџетот на Република Северна Македонија, а во работата на Комисијата за распределба на финансиски средства наменети за финансирање на програмските активности на здруженијата и фондациите од Буџетот на Република Северна Македонија учествуваат и два члена на Советот за соработка со и развој на граѓанскиот сектор.

Во насока на воспоставување транспарентен и доверлив модел за државно финансирање со воспоставување единствен фонд за институционален развој на граѓанските организации и за кофинансирање на ЕУ проекти, Советот за соработка со и развој на граѓанскиот сектор во октомври 2020 година достави до Владата Анализа на финансиската поддршка на здруженијата и фондациите од Буџетот на Република Северна Македонија (од 2017 год. до прва половина на 2019 год.) со Компаративна анализа на моделите за државно финансирање од други земји и Предлог-модел на фонд за институционална поддршка на граѓанските организации и ко-финансирање на ЕУ-проекти во РСМ.

Секретаријатот за европски прашања подготви Упатство за регистрација на проекти во Централната база на податоци за странска помош (ЦДАД), со наменски Обрасци/Барања за регистрација на проекти.

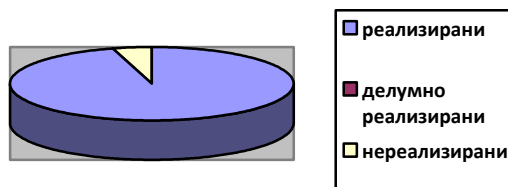
Редизајнирана е веб-страницата на Одделението за соработка со невладини организации на Генералниот секретаријат на Владата www.nvosorabotka.gov.mk. Достапни се известувања за настани од значење за граѓанските организации, податоци за работата на Советот за соработка со и развој на граѓанскиот сектор (дневен ред, материјали и записници), регистар на невладини организации и база на податоци за финансиска поддршка, а на следниот линк: <https://www.nvosorabotka.gov.mk/?q=node/250> воспоставена е посебна платформа за следење на спроведувањето на Стратегијата на Владата за соработка со и развој на граѓанскиот сектор 2018-2020.

Активности чија реализација не е започната: Измена на Законот за здруженија и фондации и на Законот за игрите на среќа и за забавните игри.

2.2. Демократизација, активно учество на граѓанскиот сектор во општествените процеси, во креирањето и следењето на политиките, со посебен фокус на процесот на интеграција во Европската Унија

Цели на приоритетната област: Зголемување на вклученоста на граѓанските организации во процесот на креирање, спроведување, следење и оценување на политиките и Зајакнување на партнерството во процесите поврзани со европската интеграција.

Во втората приоритетна област содржани се 10 мерки и 22 активности, од кои: 21 активност (95,5%) се реализирани, а 1 активност (4,5%) не е реализирана.

Спроведувањето на стандардите за учество на јавноста во креирањето политики има значителен напредок. Во декември 2019 година надградена е платформата на Единствениот национален електронски регистар на прописи (ЕНЕР) www.ener.gov.mk со што се овозможи засегнаите страни да можат електронски да поднесуваат иницијативи за закони или општи предлози до министерствата, а достапни се и Форум-тематските дебати. Дополнително ЕНЕР нуди простор и за граѓанските организации и нивните анализи, во функција на квалитетен и ефективен процес на креирање на политиките. Зголемен е бројот на иницијативи на граѓанските организации за годишната Програма за работа на Владата, од 10 иницијативи

доставени по јавниот повик објавен во август 2019 година, на 26 иницијативи по повикот објавен на 2 септември 2020 година. Иницијативите на граѓанските организации и одговорите од ресорните министерства се објавуваат на веб страницата www.nvosorabotka.gov.mk.

Министерството за надворешни работи одржува консултативни средби, електронска комуникација и координација со цел подготовка и усогласување на текст на извештаи согласно обврските кои произлегуваат од договорните тела за човекови права кон кои земјата има пристапено. Во 2020 година подготвен е Четвртиот периодичен извештај на Република Северна Македонија по Конвенцијата на ОН против тортура и друг груб, нехуман или деградирачки третман или казнување на ОН.

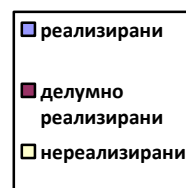
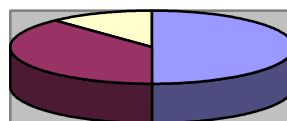
Работна група на Советот за соработка со и развој на граѓанскиот сектор подготви Предлог-модел за вклучување на граѓанските организации во пристапните преговори за членство во Европската Унија.

Граѓанските организации активно се вклучени во градење на концептот „Едно општество за сите“ и подготовка на Националната стратегија за развој на концептот за едно општество и интеркултурализам, а претседателката на Советот за соработка со и развој на граѓанскиот сектор е член на Оперативното постојано тело за развој на концептот за едно општество и интеркултурализмот, формирано од Владата во јануари 2020 година.

2.3. Граѓанскиот сектор како чинител во социјално-економскиот развој

Цели на приоритетната област: Развој на социјално претприемништво; Зголемено учество на граѓанските организации во давање услуги за потребите на заедницата; Промовирање и развој на волонтерството; и Поттикнување на граѓаните и деловниот сектор за поддршка и придонес за развој на граѓанскиот сектор.

Во третата приоритетна област содржани се 7 мерки и 16 активности, од кои: 8 активности (50%) се реализирани, 6 активности (37,5%) делумно се реализирани, а 2 активности (12,5%) не се реализирани.

Со Законот за социјална заштита („Службен весник на РСМ“ бр.104/19), се утврдени социјалните услуги кои може да ги даваат здруженија, условите и постапката за доделување средства за давање социјални услуги и се воведуваат управни договори за давање на социјални услуги, донесена е Методологија за формирање на цените на услугите во зависност од нормативите и стандардите за

давање на социјалната услуга („Службен весник на РСМ“ бр.264/19) и формирани се Комисија за лиценцирање на даватели на социјални услуги и Комисијата за обезбедување средства за социјални услуги од општините и другите даватели, чија работа се уреди со два правилници донесени од Министерството за труд и социјална политика.

Во Законот за јавни набавки („Службен весник на РСМ“ бр.24/19), во член 29 предвидени се резервирани јавни набавки за економски оператори чија основна цел е општествена и професионална интеграција на лицата со попреченост или на лицата од социјално ранливите групи и кои ја реинвестираат добивката за таа цел согласно закон, со што се поттикнуваат активностите на граѓански организации и социјални претпријатија.

Во текот на 2020 година, одржани се консултативни средби со граѓански организации за идентификување на проблеми и насока за изменување на Законот за волонтерство и за донесување на нова Стратегија за промовирање и развој на волонтерството.

Во Министерството за здравство започната е подготовка на предлог решенија за воспоставување на функционален и долгорочен механизам за финансирање на активностите за ХИВ во релевантните закони и подзаконски акти и стандарди за услуги за превенција и поддршка поврзана со ХИВ кои ги нудат граѓанските организации.

Активности чија реализација не е започната: Измена на Законот за донации и спонзорства во јавните дејности.

3. Прилог: Табеларен преглед на реализираните активности од Акцискиот план за спроведување на Стратегијата, 2018-2020